

Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino

Unang Markahan – Modyul 5: Mga Konseptong Pangwika



Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 5: Mga Konseptong Pangwika
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Christine C. Bobadilla
Editor:	Fritz M. Bahilango
Tagasuri:	Ernesto C. Caberte, Jr. Leilanie E. Vizarra
Tagaguhit:	Ronie C. Suinan
Tagalapat:	Jera Mae B. Cruzado
Tagapamahala:	Wilfredo E. Cabral Job S. Zape Jr. Eugenio S. Adrao Elaine T. Balaogan Fe M. Ong-ongowan Rommel C. Bautista Elias A. Alicaya, Jr. Ivan Brian L. Inductivo Elpidia B. Bergado Noel S. Ortega Josephine M. Monzaga

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region IV-A CALABARZON

Office Address: Gate 2 Karangalan Village, Barangay San Isidro
Cainta, Rizal 1800
Telefax: 02-8682-5773/8684-4914/8647-7487
E-mail Address: region4a@deped.gov.ph

**Komunikasyon at
Pananaliksik sa Wika at
Kulturang Pilipino
Unang Markahan – Modyul 5:
Mga Konseptong Pangwika**

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino - Baitang 11 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Mga Konseptong Pangwika!

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:



Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino - Baitang 11 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa Mga Konseptong Pangwika!

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.



Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.



Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.



Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.



Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.



Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.



Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

**Isaisip**

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

**Isagawa**

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

**Tayahin**

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

**Karagdagang Gawain**

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

**Susi sa Pagwawasto**

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!



Alamin

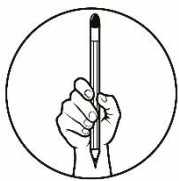
Ang modyul na ito ay ginawa at isinulat para sa iyo bilang isang mag-aaral. Ito ay makatutulong upang matutuhan ang tungkol sa *Konseptong Pangwika*. Ang sakop ng modyul ay magamit sa ano mang kalagayan ng mag-aaral. Ang mga salitang ginamit dito ay angkop sa lebel ng pang-unawa ng mag-aaral na naaayon sa pamantayan nito.

Kasanayang Pampagkatuto:

Nagagamit ang kaalaman sa modernong teknolohiya sa pag-unawa sa mga konseptong pangwika. **F11EP-Ie-31**

Layunin:

- Natutukoy ang mga modernong teknolohiya bilang instrumento sa pag-unawa sa konseptong pangwika
- Nagagamit ang wika sa modelong teknolohiya tulad ng aplikasyon sa social media, ang facebook, Twitter, at Instagram
- Nakasusulat ng sariling post (hal. Hugot Lines o Pick-Up Lines) sa Facebook at iba pang aplikasyon sa modernong teknolohiya



Subukin

Panuto: Tukuyin ang iba't ibang paggamit ng wika sa nabasang pahayag sa social media posts. Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat sa iyong sagutang papel.

1. Sa paanong paraan makabubuti ang madalas na pagpopost ng produkto sa social media?
 - a. Ito ay nakatutulong upang tangkilikin ang isang produkto.
 - b. Ito ay nakatutulong upang magkaroon ng kamalayan ang mambabasa tungkol sa magandang naidudulot sa tao ng produkto.
 - c. Ito ay nakakaimpluwensiya sa mambabasa.
 - d. Ito ay nakatutulong sa kumpanya ng produkto.
2. Ang sumusunod ay makatutulong sa paglaganap ng wikang Filipino sa pagpopost sa social media **MALIBAN** sa _____.
 - a. Sa pamamagitan nito ay mas lalo pang mapapatatag ang wikang Filipino.
 - b. Mas mapapalawig pa ang sariling wika.
 - c. Mas maisusulong pa ang intelektuwalisasyon ng ating wika.
 - d. Mas pinatutunayan nito na walang pag-unlad ang ating wika.
3. Ano ang iyong maipapayo sa kabataang tulad mo na mahilig mag-post sa social media?
 - a. Patuloy nilang gamitin nang wasto ang wikang Filipino
 - b. Huwag nilang gamitin ang wikang Filipino
 - c. Gumamit sila ng ibang wika sa pagpo-post
 - d. Huwag na silang mag-post
4. Ano ang ibig sabihin ng salitang edited na madalas makita sa post sa social media?
 - a. Binura ang post
 - b. May binago o inayos
 - c. Itinago ang post
 - d. Block
5. Ano ang aplikasyon sa social media na maraming gumagamit nito?
 - a. Facebook
 - b. Instagram
 - c. Twitter
 - d. Tinder

6. Saan madalas makikita ang iba't ibang kwento o istorya ng buhay?
 - a. Instagram
 - b. Facebook
 - c. Messenger
 - d. Twitter
7. Ano ang pangunahing tuon ng social media lalo't higit sa mga taong gumagamit nito?
 - a. Malaman ang mga nagyayari sa lipunang ginagalawan
 - b. Makiuso dahil laganap ang mga wika sa iba't ibang aspeto
 - c. Malinang ang kaalaman sa mga sitwasyon ng mundo
 - d. Makita ang kahalagahan ng paggamit ng wikang Filipino
8. Paano umiinog ang wika batay sa social media na pananaw?
 - a. Sa paraan ng wastong paggamit nito
 - b. Sa paraan ng pagmamalaki
 - c. Sa paraan ng pagpapahalaga nito
 - d. Sa paraan ng paglinang nito
9. Gaano kahalaga ang social media sa pagkilala sa mensahe o kahulugan?
 - a. Sa di wastong paraan ng paggamit nito
 - b. Sa pagkilatis ng iba't ibang sangay nito
 - c. Sa pagtuklas ng mga bagay
 - d. Sa kawalan ng ibang interes sa wika
10. Paano nakaaapekto ang social media sa paggamit ng wikang Filipino?
 - a. Sa paggamit ng mga hiram na wika
 - b. Sa pagtalikod sa wikang Filipino
 - c. Sa paglinang ng mga nakasanayang wika
 - d. Sa pagpapahalaga sa wikang Filipino

Bilang pagpapatunay sa ganap na pagkakaunawa sa aralin tungkol sa mga konseptong pangwika gamit ang iba't ibang social media, ipaliwanag ang mga sangay nito sa mga sitwasyong nagaganap sa iyong buhay.

SANGAY NG SOCIAL MEDIA	PAGPAPALIWANAG SA MGA SITWASYON NA NAGAGANAP SA IYONG BUHAY
11. Facebook	
12. Youtube	
13. Instagram	
14. Twitter	
15. Blog	

Aralin

1

Mga Konseptong Pangwika

Ipinapaalala na magkaibang konsepto sa lingguwista ang wika at diyalekto. Mali ang pananaw na ang wikang pambansang Filipino ay isang wika habang diyalekto ang lahat ng wikang buhay at umiiral sa buong kapuluan. Bahagi ng konseptong pangwika ang unang wika at ang pangalawang wika.



Balikan

Panuto: Basahin ang mga tanong. Sagutin ito sa iyong sagutang papel:

1. Ano ang malinaw na pagkakaiba ng wika at diyalekto?
2. Bakit mahalagang ituring na magkakapantay ang mga wika sa Pilipinas? Sa buong daigdig?
3. Ano-ano ang katangian ng diyalekto?
4. Paano tinitingnan ang wika sa larangan ng lingguwistika?
5. Kailan masasabing may nabubuong panibagong wika mula sa dating iisang wika?



Mga Tala para sa Guro

Tandaan: Tiyaking nauunawaan at masunod ng mga mag-aaral ang mga panuto sa pagsasagot. Makatutulong kung basahin munang mabuti ng mga mag-aaral ang lahat ng bahagi at panuto bago ito simulan. Ipinaaalala rin ng guro ang pagpapahalaga sa katapatan sa pagsasagot at pagwawasto nito.



Tuklasin

Konseptong Pangwika

Ang **Unang Wika** ay ang wikang katutubo na kinagisnan at natamo mula sa pagkasilang hanggang sa oras na magamit at maunawaan ng isang indibidwal. Sinasabi ring wikang taal ang unang wika sapagkat ito'y umusbong sa isipan ng bawat indibidwal mula sa loob ng isang tahanan at komunidad. Ito rin ay sinasabing likas, ang wikang nakagisnan, natutuhan at ginagamit ng pamilyang nabibilang sa isang linggwistikong komunidad. Ang grupo ng mga mamamayan na naninirahan sa iisang lugar na gumagamit ng iisang wika, na hindi lamang sinasalita bagkus mayroong pagkakaunawaan, ugnayan at interaksyon sa bawat isa.

Ang **Unang Wika** ay tinatawag ring mother tongue, katutubong wika o sinusong wika. Ang wika kung saan nakilala at pamilya ang isang indibidwal kaya nagkaroon ng kakayahang maangkin ito sa tulong ng kinalakhang komunidad. Sa kasalukuyan ang Mother Tongue ay hindi lamang unang wika bagkus ay isa sa mga asignatura mula sa Baitang 1 hanggang 3 upang maging daluyan ng higit na pagkatuto at pagkaunawa sa ikalawang wika.

Ayon sa artikulo ni Lee nailathala noong 2013, “The Native Speaker” narito ang mga gabay upang matukoy kung ang isang tao ay katutubong tagapagsalita ng isang wika.

1. Natutuhang indibidwal ang wika sa murang edad.
2. Ang indibidwal ay may likas at instruktibong kaalaman at kamalayan sa wika.
3. May kakayahan ang indibidwal na makabuo ng mataas at importansyang diskurso gamit ang wika.
4. Mataas ang kakayahan sa komunikasyon ng indibidwal gamit ang wika.
5. Kinilala ang sarili bilang bahagi at nakikilala bilang kabahagi ng isang lingguwistikong komunidad.

Ayon sa saliksik nina Aguilar, Jennifor L. et al. 2016 mula sa katha ni Krashen (1982), ang **Pangalawang Wika** ay naiiba sa unang wika, sapagkat ito ay hindi taal o likas na natutuhan ng isang indibidwal sa kanyang tahanan at kinabibilangang linggwistikong komunidad. Ito ay wikang natutuhan sa paaralan o sa pakikipag-ugnayan sa ibang tao na may kakayahang gamitin ito. Natutuhan ito ng isang indibidwal, matapos siyang mahasa ang kakayahan sa paggamit ng unang wika. Kung gayon, ang pangalawang wika ay mga karagdagan sa mga wikang natutuhan at pinag-aaralan sa mga paaralan. Kung mayroon mang pangunahing distinksyon o kakanyahan ang pangalawang wika (L2) ito ay walang iba kundi ang pagtataglay

ng katangiang maaaring matutuhan (*learnability*) o natutuhan (*learned*) sa mulat o malay na paraan ng pagsasalin ng prosesong komunikatibo.

Isa sa mga pinakamahalagang bahagi ng kultura at kasaysayan ng isang lugar ang wika. Ito ang nagsisilbing tatak at simbolismo ng pagkatao ng bawat indibidwal na nakatira dito. Sa pamamagitan ng wika ay naipapahayag ng bawat tao ang kanyang saloobin at opinyon. Nakalilikha tayo ng mga awit, tula, mga kwento at pati ng mga kanta gamit an gating wika. Ang wika ay sandata ng kahit sino mang tao sa ating lipunan.

Sa paglipas ng iba't ibang salik lahi at sa pagsibol naman ng mga makabagong henerasyon, tayo ay nagkaroon ng maraming barayti at baryasyon ng wikang Pilipino. **Linggwistikong Komunidad** ang tawag sa mga wikang ito.

Sa isang komunidad ay may sari-saring uri ng indibidwal na nakatira. Bawat tao o grupo ng tao ay may kanya-kanyang diyalekto na ginagamit. May mga gumagamit ng mga katutubong salita, depende sa lugar na kanilang pinanggalingan.

Halimbawa nito ay ang gamit ng salitang Waray ng mga taga Bisaya, Ibaloy ng mga taga Mountain Province, Ilocano ng mga taga Ilocos, at Zambal ng mga taga Zambales. May mga ibang grupo naman na ang gamit ay ang makabago at naimbento lamang na mga salita. Meron ding gumagamit ng pinaghalong Ingles at Tagalog o mas kilala sa tawag na “ Konyo”. May ilan ding mga kabataan na gumagamit ng jejemon at bekimon naman ang linggwahe ng mga bading.

Sa larangan din ng mga propesyonal sila ay meron din sariling linggwistikong komunidad. Ang mga doctor, abogado, enhinyero at iba pa ay gumagamit ng particular na salita ayon sa grupo ng propesyon na kanilang kinabibilangan. Bawat indibidwal ay may natatanging uri ng wika na kung saan ay sila-sila rin lang ang nagkakaintindihan. Naiiba rin ang uri ng linggwistikong komunidad ang gamit ng mga tao na nasa mataas na antas ng ating sosyodad.



Suriin

Panuto: Gumawa ng sariling post sa *Social Media* ayon sa mga hinihinging katanungan at mga sitwasyon.

1. Bakit unang

mahalaga ang paggamit ng wika?

INSTAGRAM

2. Bakit mahalagang matutuhan ang ikalawang wika?

FACEBOOK

3. Lumikha ng tula na naghahambing sa una at ikalawang bilang ng konseptong pangwika.

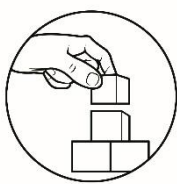
TWITTER POST

4. Lumikha ng awit na naghahambing sa una at ikalawang wika sa konseptong pangwika.

YOUTUBE

5. Lumikha ng sayaw na naghahambing sa una at ikalawang wika sa konseptong pangwika.

TIKTOK

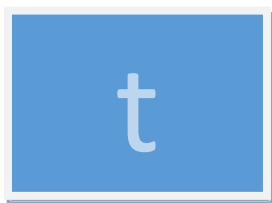


Pagyamanin

Pag-unawa sa Konseptong Pangwika

Panuto: Gawin ang mga sumusunod ayon sa pahayag ng social media. Pumili lamang ng tatlo (3).

1. Mag-tweet upang ibigay ang inyong perspektibo, opinyon, at saloobin ukol sa ginawang pagpapasara ng pamahalaan sa mga establisyimento na nakasisira sa Manila Bay.



2. Magpost sa inyong wall ng istatus ukol sa nalalapit na pambansang eleksyon.
(Kung mayroon)



3. Magpost ng larawan sa instagram ng kalagayan ng Manila Bay noon at ngayon, lagyan ng kapsyon ang larawan.



4. Magsagawa ng isang BLOG ukol sa paksang “Kultura at Mga Tradisyon sa Pilipinas”.



5. Lumikha ng isang larawan ng iyong pinapangarap gamit ang simbolismo ng iyong buhay.



Panuto: Gamit ang unang wika sa konseptong pangwika, sumulat ng sariling post sa Facebook at Instagram ukol sa mga sumusunod na paksa: Pumili lamang ng tatlo (3).

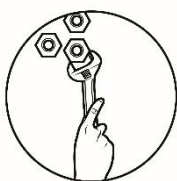
6. Lumikha ng sariling “Hugot Lines” ukol sa paksang “Kabataan sa Makabagong Panahon”
7. Lumikha ng sariling “Spoken Poetry” ukol sa paksang “Pag-ibig”
8. Sumulat ng sariling “Pick Up Lines” kaugnay sa paksang “Edukasyon”
9. Sumulat ng “Hugot Lines” kaugnay sa paksang “Pamilya”
10. Sumulat ng sariling “Spoken Poetry” ukol sa paksang “Kabataan para sa Bayan”



Isaisip

Pumili ng tatlo sa mga sumusunod na kaban ng kaalaman at ipaliwanag ang isinasaad nitong kabuluhan. Isulat sa sagutang papel ang iyong sagot.

1. Wika ay binubuo ng tunog at sagisag na ginagamit ng mga tao sa pakikipagkomunikasyon upang magkaunawaan.
2. Wikang pambansa naman ang wikang pinagtibay ng pambansang pamahalaan at ginagamit sa pamamahala at pakikipag-ugnayan sa mamamayan.
3. Wikang panturo ang ginagamit upang magtamo ng mataas na antas ng edukasyon.
4. Tinatawag naman na wikang opisyal ang prinsipal na wikang ginagamit sa edukasyon, sa pamahalaan at sa politika, sa komersiyo at industriya.
5. Ang linggwistikong komunidad ay may kaugnayan sa pagpapaunlad ng wika. Isinasaalang- alang din ang tungkol sa idyolek, sosyolek, at diyalek ng pangkat ng tao sa isang komunidad.
6. Ang unang wika ay natututuhan ng isang tao mula noong kaniyang kapanganakan. Batayan para sa pagkakakilanlang sosyolingguwistika ang unang wika ng isang tao. Tinatawag din itong katutubong wika.
7. Ang pangalawang wika ay iba pang pinag-aaralan o natutuhan maliban pa sa unang wika.
8. Wika ang daluyan ng kaisipan, ideya, mensahe, at higit sa lahat ng damdamin o emosyon.
9. Ang wika rin ang nagsisilbing salamin upang malaman ang pagkakakilanlan ng isang tao o lahi.
10. Isang wika ang namamagitan sa kanila anumang edad o lugar ang pinagmulan at wikang pambansa.



Isagawa

Panuto: Lagyan ng tsek ang loob ng talahanayan kung ang pahayag ay tumutugon sa mga konseptong pangwika gamit sa lipunan.

Pamantayan sa pagmamarka:

4- Lubos na Sumasang-ayon

3- Sumasang-ayon

2- Di-gaanong sumasang-ayon

1- Hindi sang-ayon

Pahayag	4	3	2	1
1. Ang paggamit ng internet ay isang mahalagang pangangailangan sa isang indibidwal				
2. Nagagamit ang mga katutubong wika sa mga post sa Facebook				
3. Epektibo ang paggamit ng ikalawang wika sa pakikipagtalastasan sa kapwa				
4. Pawang mga katotohanan at magbibigay ng inspirasyon ang post sa social media				
5. Angkop at wasto ang wikang gagamitin samantalang iiwasan ang mga jejemon na salita sa ating modernong teknolohiya				



Tayahin

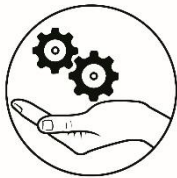
Panuto: Punan ang patlang upang mabuo ang diwa sa bawat pangungusap. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ang unang wika ay wikang katutubong natamo sa _____.
 - a. Pag-aaral sa paaralan
 - b. Pakikisalamuha sa kapwa
 - c. Pakikipag-ugnayan sa social media
 - d. Pagkasilang hanggang sa maunawaan ito
2. Ang pangalawang wika ay natamo sa mga sumusunod na dahilan maliban sa _____.
 - a. Natutuhan sa paaralan
 - b. Kakayahang gamit nito
 - c. Natutuhan sa magulang
 - d. Natutuhan sa pakikipag-ugnayan sa kapwa
3. Ang mother tongue o sinusong wika ay isang asignatura sa _____.
 - a. Baitang 1-3
 - b. Baitang 1-4
 - c. Baitang 1-2
 - d. Baitang 4-5
4. Masasabing mahalaga ang pagkatuto sa unang wika _____.
 - a. Upang maging daluyan ng higit na pagkatuto at pagkaunawa sa ikalawang wika
 - b. Upang may maipagmalaki sa kanyang kapwa
 - c. Upang mabuo ang kanyang kumpiyansa sa sarili
 - d. Upang maging instrumento sa mahusay na pakikipag-ugnayan
5. Lumaganap ang paggamit ng unang wika sa social media dahil _____.
 - a. Maraming Pilipino ang mahilig mag-post
 - b. Maraming Pilipino ang gumagamit ng sariling wika sa social media
 - c. Maraming Pilipino ang hindi gumagamit ng ikalawang wika
 - d. Naipapahayag ang damdamin dito.
6. Ang wikang Filipino sa katutubong wika, na pinayaman ng mga sangkap lingguwistiko mula sa mga _____.
 - a. Wikang katutubo
 - b. Banyagang wika
 - c. Unang wika
 - d. Pangalawang wika

7. Ang wika ay kasangkapan ng _____.
 - a. mekanikal
 - b. pakikipagtalastasan
 - c. ugali ng tao
 - d. isip at damdamin
8. Sa ating pakikipag-ugnayan sa iba't ibang dako ng daigdig, napatunayan na nating hindi sapat ang kahusayan sa _____.
 - a. Wikang katutubo
 - b. Wikang dayuhan
 - c. Wikang nakasanayan
 - d. Wikang nilimitahan
9. Tunay na masaklaw at malalim ang tungkulin ng wikang Filipino sa _____.
 - a. pakikipagtalastasan
 - b. pakikipagbuklod
 - c. pagbuo ng bansa
 - d. pagkalas sa alipin
10. Ang siyensya at teknolohiya ng isang bayan ay di-maiwasang maibahagi ng kabuuan ng _____.
 - a. tungkulin ng wika
 - b. gamit ng wika
 - c. kultura ng bayan
 - d. kultura ng dayuhan

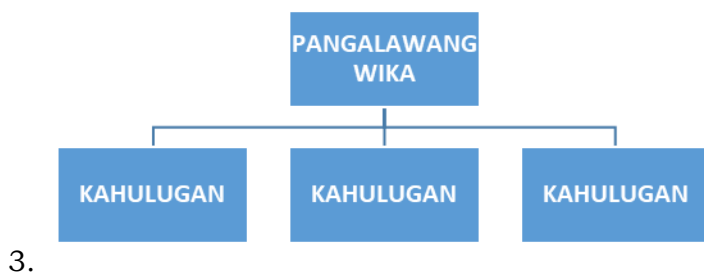
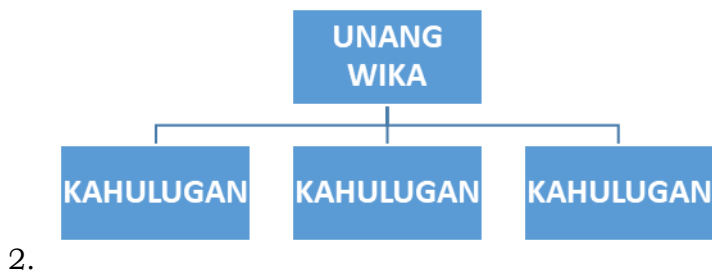
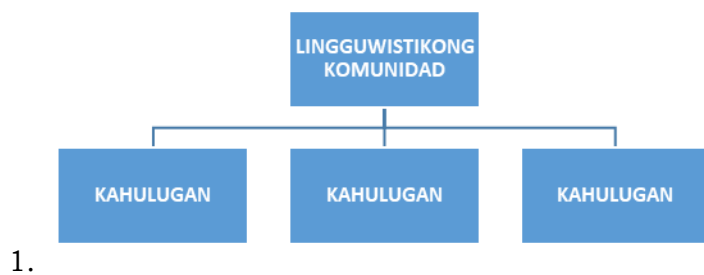
Ipaliwanag ang kahulugan ng mga konseptong pangwika: Wika, Wikang Pambansa, Unang Wika, Pangalawang Wika, at Social Media sa tulong ng mga sitwasyong naranasan o maaaring maranasan. Isulat sa sagutang papel.

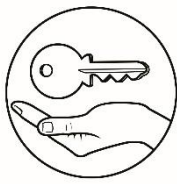
SALITA	PAGPAPALIWANAG SA KAHULUGAN SA TULONG NG MGA SITWASYON
11.Wika	
12.Pambansang Wika	
13.Unang Wika	
14.Pangalawang Wika	
15.Social Media	



Karagdagang Gawain

Panuto: Ilahad nang komprehensibo ang kahulugan ng mga konseptong pangwika na: lingguwistikong komunidad, unang wika, at pangalawang wika. Buuin sa pangungusap ang magkakaugnay na mga salitang ibinigay na kahulugan. Gawin ito sa iyong sagutang papel.





Susi sa Pagwawasto

Tayahin	Pagyamanin	Subukin
<ol style="list-style-type: none">1. D2. C3. A4. A5. B6. A7. B8. B9. C10. C <p>11-15 SARILING PAGPAPALIWANAG NG MGA MAG-AARAL</p>	<p>SARILING PAGPAPAHAYAG NG MGA MAG-AARAL</p>	<ol style="list-style-type: none">1. B2. D3. A4. B5. A6. B7. C8. A9. B10. A <p>11 – 15 SARILING PAGPAPALIWANAG NG MGA MAG-AARAL</p>

Sanggunian

Aguilar, Jennifer L. and Jomar I. Canega. *Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino*.

Jocson, Magdalena O. *Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino*. Vibal Group, 2016

Villanueva, Voltaire M. *#ABKD (Ako Bibo Kase Dapat): Alpabeto ng Inobatibo at Makabagong Guro sa Agham Panlipunan, Edukasyon sa Pagpapakatao at Filipino*. VMV11483 Book Publishing House, 2018

Internet / Google

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph